

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentar de En Marea**, a iniciativa das súas deputadas e dos seus deputados **Luis Villares Naveira, Antón Sánchez Garcia, Carmen Santos Queiruga, Manuel Lago Peñas, Magdalena Barahona Martín, Marcos Cal Ogando, Pancho Casal Vidal, Luca Chao Pérez, Juan José Merlo Lorenzo, Paula Quinteiro Araujo, Davide Rodríguez Estévez, Eva Solla Fernández e Ánxeles Cuña Bóveda**, ao abeiro do recollido no do artigo 160 do Regulamento da Cámara presenta a seguinte **Proposición non de lei** para o seu debate en **Comisión**.

Exposición de motivos:

Dende o ano 2012, a relación de postos de traballo (RPT) da Consellería do Medio Rural, recolle unha serie de prazas con unha temporalidade na prestación de servizos de ata tres meses, prazas adscritas ao Servizo de Prevención e Defensa contra Incendios Forestais.

As citadas prazas de nova creación foron recollidas no DOGA nº 130 do luns, 9 de xullo de 2012, onde se recolle que segundo a lei 3/2007 do 9 de abril de prevención e defensa contra incendios forestais, atribúe ó órgano competente en materia forestal o deseño do operativo de extinción de incendios forestais a través do plan de defensa contra incendios forestais (PLDADIGA).

A Xunta de Galicia argumentaba polo ano 2012 que a citada modificación da RPT de Medio Rural tiña por finalidade dimensionar a estrutura orgánica do persoal e adecuala ás necesidades do servizo de prevención e defensa contra incendios forestais en época estival, que de forma permanente é declarada como época de alto risco, dando apoio nas tarefas de extinción de incendios forestais.

Neta modificación da RPT aprobouse a creación de 436 prazas, con unha prestación de servizos de ata tres meses para persoal do SPDCIF, de cara ao reforzo de alto risco de incendios, tal e como relata no DOGA anteriormente exposto.

Por outra banda, no DOGA 213 de 3 de novembro de 2008, publicouse o V Convenio Colectivo único para o persoal laboral da Xunta de Galicia, dentro do cal se establecen as condicións especiais de traballo do persoal do servizo de prevención e defensa contra incendios forestais da Xunta de Galicia.

Como cita explicitamente este convenio no artigo 1º **“este convenio colectivo establece e regula as normas polas que se rexerán as relacións de carácter xurídico-laboral entre a Xunta de Galicia e o persoal que suxeito á lexislación laboral preste os seus servizos baixo a súa dependencia e a dos seus organismos autónomos”**.

No artigo 2º cita “Así mesmo integrárase neste convenio o persoal laboral que con posterioridade á publicación deste pase a depender da Xunta de Galiza ou dos seus organismos autónomos”.

Tal e como detallamos anteriormente, o V C.C.Ú, recolle o acordo de condicións especiais de traballo do persoal do SPDCIF. No seu apartado 2. Ámbito de aplicación, punto 2.2 dí que **“ O réxime laboral previsto no convenio do persoal laboral da Xunta de Galicia serlle de aplicación ó persoal laboral que realiza o seu traballo no SPDCIF, agás nos aspectos especificamente desenvolvidos neste acordo, que terán aplicación prevalente”**.

No apartado 3. Réxime laboral específico, punto 3.2. Período de traballo do persoal fixo discontinuo do mesmo acordo, recolle literal **“ Co fin de contribuír na mellor da estabilidade laboral do persoal do SPDCIF acórdase, con efectos dende o ano 2008, a contratación por un período ininterrompido de nove meses do persoal fixo discontinuo.**

A Consellería do Medio Rural, como consecuencia da mellora dos resultados da política de prevención comprométese a estender os contratos do persoal fixo

descontinuo do SPDCIF ata nove meses, modificando a ARPT actual. As tarefas deste colectivo serán prioritariamente de prevención nos meses en que haxa un menos risco de incendios forestais e de vixilancia e extinción na tempada de alto risco”.

Polo tanto, a normativa pola que rexe as relación xurídico-laborais entre a Xunta de Galicia e o persoal que presta os seus servizos baixo a súa dependencia, entre eles o persoal laboral do SPDCIF, recolle unicamente períodos de actividade laboral de doce (12) e nove (9) meses.

Nos 436 contratos de traballo que os traballadores e traballadoras asinan coa Xunta de Galicia-Consellería de Medio Rural, na cláusula primeira vincula ó traballador co SPDCIF. Nas cláusulas terceira e cuarta tamén existe vinculación do traballador co propio V convenio colectivo único para o persoal laboral da Xunta de Galicia, como tamén na cláusula adicional décimo terceira.

A este respecto, presentáronse demandas individuais diante dos xulgados de primeira instancia do social, o ollar fraude de lei ó infrinxirse o recollido no V convenio, onde non se recolle ningún tipo de contrato laboral de 3 meses, tal e como relatamos anteriormente. Temos o “aval moral” e xurídico en primeira instancia de máis de corenta sentenzas favorábeis. Certo é que a día de hoxe xa comezaron a saír algunhas sentenzas recorridas pola Xunta de Galicia no TSXG onde decaen estas sentenzas.

Por outra banda, o 16 de xaneiro de 2016, entrou en vigor a Lei 17/2015, do 9 de xullo, do Sistema Nacional de Protección Civil, publicada no BOE número 164 do 10 de Xullo de 2015, onde no seu artigo 17º recolle que os servizos de prevención e extinción de incendios forestais terán a consideración de servizos públicos de intervención e asistencia en emerxencias de protección civil, reflectindo polo tanto, que un incendio forestal é unha emerxencia.

Dentro das novas tarefas que esta lei encomenda a este servizo, aparecen as novas unidades de competencia entre elas a **U.C. 0272-2, Asistir como primeiro intervinente nos casos de accidentes ou situacións de emerxencia rural.**

Entendemos que coa asignación destas novas competencias, aumenta a carga de traballo e dilúese o período inicialmente establecido para a campaña de reforzo onde se adscribía unicamente o período de verán, entendendo que ó poder actuar como primeiro intervinente en caso de emerxencia, as intervencións se efectuarán ó longo de todo o ano.

Coa entrada en vigor desta lei, **consideramos que é imprescindible e necesario reforzar o dispositivo para poder atender e desenrolar as tarefas que a propia lei do Sistema Nacional de Protección civil encomenda.** Trataríase polo tanto, de ampliar os períodos de contratación dos traballadores e traballadoras que prestan servizos durante os meses de xullo, agosto e setembro e que ascenden en número de 436, para un dispositivo que non conta con medios suficientes para atender estas novas afrontas, economizando e optimizado ó noso entender todo o potencial deste recurso público.

Non está de máis matizar que se trata dun colectivo afincado e espallado pola xeografía rural do país que xa a data de hoxe está ubicado estratexicamente en canto a cobertura territorial se refire, e coa plusvalía dun amplo coñecemento do territorio logo de máis de 25 anos de traballo.

Así en dispositivos homólogos do resto do estado, constatamos como xa teñen desenrolado as funcións de atención a todo tipo de emerxencias, en base ao reflectido na citada Lei 17/2015.

É o caso dos traballadores e traballadoras do **Plan Infoca, do servizo público de Andalucía,** onde entre as súas funcións teñen reflectida aquelas de colaborar e participar en emerxencias ambientais, tales como inundacións, nevadas, tornados etc. Asimesmo, tamén colaboran na busca de persoas desaparecidas. Outras liñas de traballo están destinadas á sensibilización da sociedade fronte ós incendios forestais.

No caso das **brigadas de emerxencia da Generalitat Valenciana**, entre as funcións a maiores da prevención e extinción de incendios forestais, teñen recollidas á intervención en situacións de emerxencias de orixe meteorolóxico tales como nevadas, inundacións ou fortes ventos, así como a colaboración noutras situacións de risco contempladas en plans e procedementos de protección civil e emerxencias de acordo coa lexislación vixente.

As mesmas funcións teñen tamén asignadas ó dispositivo da **Comunidade Autónoma de Madrid**.

No caso que nos atinxe, A Xunta de Galicia aínda non realizou ningún troco neste senso, infrautilizando un servizo como ó SPDCIF que podería atender como nos caos anteriormente expostos todo tipo de emerxencias tal e como desenrola a normativa vixente. Cunha inversión asumíbel poderíase garantir a cobertura necesaria en todo o territorio galego, sobre todo no medio rural, xa que se trata dunha cobertura horaria necesaria das 24 horas durante os 365 días do ano, lembrando que a data de hoxe moitas das quendas de traballo do persoal non se chegan a cubriren, e aparecendo posteriormente contabilizados postos de traballo que non teñen persoal que exerza as súas labouras.

Dentro dun plano máis técnico no que a incendios forestais se refire, atopámonos nos últimos anos con novos tipos de lumes de elevados riscos tanto para bens materiais como perigoso para as vidas humanas, tal e como son os **lumes de interface**, con ameaza para persoa e bens, así como os **lumes de quinta xeración**, que superan a capacidade e extinción producindo simultaneidade de lumes de interface.

Coa aparición dun tipo de combustíbel preponderante no espazo rural como é o “arbustivas”, ligado ó despoboamento do rural e un modelo de desenvolvemento urbano nada axeitado, atopámonos diante dunha tipoloxía de incendio que combina a perigosidade do incendio urbano e do forestal.

Non se trata de incendios forestais nos que na maioría dos casos se fale de perdas ambientais e sociais, nos lumes de interface a maiores disto impleméntanse os perigos que

conlevan a presenza de poboación. Si antes na maioría dos casos nos atopabamos lumes que ían do pobo cara os montes, agora vemos a cotío como a dirección é a contraria, ou sexa, do monte cara os pobos.

Reiteramos na necesidade de que o SPDCIF pase a formar parte do dispositivo de protección civil, servizo para o cal deberá estar como até o de agora, dispoñíbel durante todo o ano, as 24 horas do día, e para elo é preciso e necesario contar con funcións de emerxencia, en base ao citado na Lei 17/2015, funcións que até o de agora non se realizan, agás as de extinción de incendios forestais.

No que á parte económica se refire, tal e como recolle a propia memoria de xustificación funcional e económica da Consellería do Medio Rural, elaborada para a modificación da RPT da consellería de cara a creación dos postos de reforzo no verán do SPDCIF, o incremento de gasto anual para poder contratar durante nove meses aos 436 traballadores e traballadoras é de 6.685.352€.

Un gasto, que debe considerarse asumíbel, incluso o noso grupo estaría disposto a propoñer as partidas a modificar para facelo posible.

Diante do argumento da falta de fondos para ampliar a contratación, podemos demostrar como a Xunta de Galicia tenta ampliar a data de hoxe as contratación en tempo e número de brigadas helitransportadas por un montante superior ás cifras que vimos de expoñer, aumentando o tempo de traballo **só ás brigadas helitransportadas privadas** para facer prevención mentres manda o **persoal do SPDCIF fixo discontinuo ó paro**.

Con isto, **non estamos a plantexar que os medios aéreos sexan innecesarios**, é evidente que o seu emprego de forma axeitada é fundamental, pero mentres á propias brigadas helitransportadas do dispositivo público se lles chega a retirar o helicóptero un mes antes da finalización do contrato da brigada, nas contratadas á empresa INARER incrementouse nos

últimos anos a duración do tempo de traballo incluíndo como nova tarefa a prevención, feito que no V convenio colectivo –a prevención- se establecía como obxectivo no medio prazo para o persoal do SPDCIF, así ó aumentar progresivamente as actividades de prevención melloraríase o tempo de permanencia e as condicións laborais do SPDCIF.

Porén, a nosa argumentación avoga, como explicamos a continuación, por un urxente cambio de modelo.

Os peores anos até o de agora en canto a lumes en Galicia foron no período 1991-2005 onde a superficie queimada por incendio forestal non supero as **3 Has/lume** (Fonte- área de defensa contra incendios forestais do Ministerio de Medio Ambiente), con medias de lumes por ano que acenderon aos 10.000 incendios, chegando a picos de 15.000 nalgún deles. Neste período, a composición do dispositivo de prevención e extinción contra incendios estaba conformada maioritariamente polo SPDCIF, o cal supoñía un 84% do total. **O seguinte período, que nos levou ata o 2009 xa comezou a diminuír o peso do SPDCIF** no total do dispositivo, deixándoo nun 67%. Coa introdución do **novo modelo do PP** logo do ano 2009, continuou **minguando o peso específico do SPDCIF** dentro do total como dispositivo, **chegando ao actual 38%**.

O noso plantexamento baséase na eficacia do modelo; coa actual atomización do dispositivo atopámonos dúas circunstancias importantes. A primeira é unha boa nova, **o número de lumes reduciuse a máis da metade**, pero pola contra **a superficie queimada or incendio, elevouse até as 6,4 Has/ lume**, polo tanto atopámonos diante do paradoxo de que con menos lumes arde máis superficie por incendio .

Este análise introduce unha nova variante que é un novo tipo de lume de alta perigosidade e elevada velocidade de propagación, e polos datos aportados, percíbese perfectamente que o modelo atomizado é moito menos eficaz que o modelo único público e autonómico, composto maioritariamente polo actual SPDCIF,

Analizando o que ocorreu no ano 2016, observamos unha redución radical do número de lumes, arredor de 2.200 incendios forestais, onde arderon máis de 22.500 Has, sendo a superficie queimada por incendio de 10,2 Has/lume. Estes datos lévannos a conclusión de que o sistema pode colapsar facilmente mantendo o modelo actual.

Que ocorrería a data de hoxe si or desgraza voltáramos ás cifras da década anterior onde se chegaba con facilidade a rebasar os 10.000 lumes/ano? A resposta condúcenos a un desastre medioambiental e social de gravísimas consecuencias.

Polo tanto, aportamos argumentos técnicos e facemos unha proposta clara, no senso de trocar este modelo por outro baseado nun só dispositivo, consistente no actual SPDCIF, onde recupero peso específico o binomio autobomba/brigada fronte ó excesivo uso de medios aéreos que son necesarios pero non tan eficaces.

Dende o punto de vista económico, a contratación directa de persoal polo dispositivo público de prevención e defensa contra incendios forestais é máis económico que calquera das outras empresas que veñen participando nas tarefas de extinción nos derradeiros anos (Tragsa, Seaga, Natutechnia...). O prezo por hora, unha vez contabilizado vehículo máis equipo de protección individual é, no caso do SPDDCIF de 18,28€, por contra, pola empresa SEAGA ascende a 19,44€, e por Tragsa aumenta a cantidade de 22,56€ .

Tanto por argumentos técnicos coma por económicos non ten sentido manter o actual modelo, para o cá propomos tal e como detallamos anteriormente, ó retorno ó modelo baseado nun SPDCIF forte onde se incentive a formación ao persoal e se procure unha estabilidade laboral para garantir un traballo digno, e así voltar a ser o servizo de referencia dentro do estado.

A precariedade laboral á que están sometidos os traballadores e traballadoras contratados,

cos tempos e modalidades existentes neste momentos, aumenta co simple paso do tempo. É escandaloso que a propia administración pública fomente estes contratos escravos e miserentos, non garantindo o básico para poder manter unhas condicións de vida digna. Logo de catro anos dende a derradeira modificación da RPT da Consellería o persoal empregado recibe un salario inferior ó 75% do SMI, feito que a administración autonómica galega no debería permitir máis aló de situación sumamente excepcionais, caso que consideramos no é o que agora nos ocupa.

Cremos que as condicións que deron lugar a esta modificación da RPT mudaron e non ten sentido manter máis tempo estes contratos precarios.

Por todo o exposto o Grupo Parlamentar de En Marea, formula a seguinte Proposición non de lei para o seu debate en Comisión.

O Parlamento Galego insta a Xunta de Galicia a que proceda á modificación da actual relación de postos de Traballo da Consellería de Medio Rural, no senso de que a duración dos contratos do persoal de reforzo para a campaña do verán do Servizo de Prevención e Defensa contra Incendios Forestais (SPDCIF) se incremente sobre os 3 meses actuais, sendo equiparados cos traballadores e traballadoras, persoal laboral fixo discontinuo, ampliando a súa relación contractual a un total de nove (9) meses.

Santiago de Compostela, 6 de febreiro de 2017.